



## Informatieblad

### Groene leguaan - *Iguana iguana*



Wie wel eens in de tuin, op het schoolplein of mondi loopt komt regelmatig een groene 'dinosaurus' tegen. Het dier kan soms wel 1 meter lang worden en heeft grote kammen op de rug.

Onderzoekend kijkt het dier je dan aan, en schud met zijn keelwam in je richting. En dan maakt het zich razendsnel uit de voeten. Je hebt kennis gemaakt met een van de mooiste dieren uit het reptielenrijk: de groene leguaan.

#### Reptielen

De groene leguaan (yuana) is een hagedis. Reptielen worden vaak "koudbloedig" genoemd, wat best verwarrend is, want het bloed van een reptiel varieert van koel tot warm. Een reptiel gebruikt de omgeving om het lichaam (en het bloed) op te

warmen. Dit is nodig om actief te kunnen zijn, zodat het dier op zoek kan naar voedsel of een partner.

Om warmte uit de omgeving op te nemen liggen ze bijvoorbeeld op warme rotsen of hoog in een cactus of boom om te zonnebaden. "Warmbloedige" dieren, zoals zoogdieren, zijn in staat om met behulp van hun stofwisseling een constante lichaamstemperatuur in stand te houden, zelfs in een koude omgeving.



Meer informatie van Carmabi Educatie is te vinden op:

Website: [www.carmabi.org](http://www.carmabi.org)

Facebook: [carmabieducation](https://www.facebook.com/carmabieducation)

Instagram: [carmabiedukashon](https://www.instagram.com/carmabiedukashon)





Met het opnemen van **zonnewarmte** krijgt het dier energie om bijvoorbeeld ook zijn eten te verteren. Na het verteren van het voedsel kunnen de opgenomen bouwstoffen naar alle delen van zijn lichaam worden getransporteerd. Hoe meer warmte het dier opneemt van de zon hoe actiever hij kan zijn.

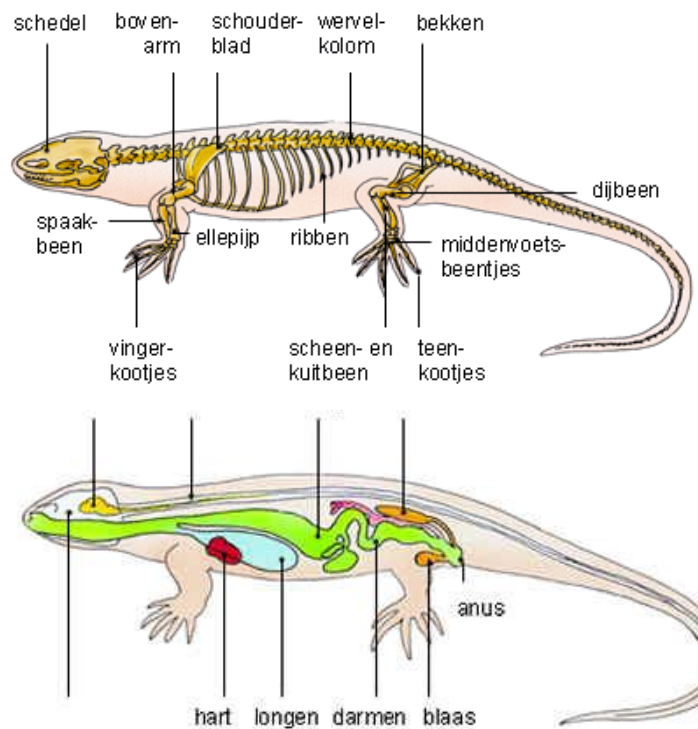
In koude landen komen ook reptielen voor. Als de winter dan aanbreekt houden deze reptielen een winterslaap, om pas weer wakker te worden als de stralen van de zon weer warm genoeg zijn.

Als je op ons eiland door de mondi loopt, kom je de leguanen dan ook vaak tegen in de toppen van de bomen of bij jou thuis midden op het dak, lekker zonnend.

Ze zitten ook vaak te zonnen op rotsen aan bijvoorbeeld de Noordkant.

Als ze het te warm hebben, gaan ze schuilen in de schaduw, zodat hun lichaam weer afkoelt.

Een ander kenmerk van reptielen is, dat ze **zich voortplanten door eieren te leggen**. Net als andere reptielen, zoals schildpadden, leggen ze deze in het zand.



**Wist je dat...?**

... een leguaan een reptiel is? En dat reptielen “koudbloedig” worden genoemd.

Ze gebruiken de omgeving om de lichaamstemperatuur te regelen, dat wordt ook wel **ectotherm** genoemd.

Reptielen horen, samen met de vogels, vissen, zoogdieren en amfibieën tot de gewervelde dieren. Al deze dieren hebben een wervelkolom.

In de plaatjes hierboven lijkt het skelet en de organen op die van andere gewervelden, zoals de mens.





## Lichaamsbouw

Omdat leguanen graag in bomen klimmen en ook niet bang zijn om in een grote datu of kadushi te klimmen, om te snoepen van de lekkere vruchten, moeten ze goed beschermd zijn tegen de doorns van deze planten. Daarom heeft een leguaan een hele ruwe, grove en dikke huid met **schubben** erop. Deze is zo stevig dat een doorn er niet doorheen kan prikken, zodat de leguaan veilig naar de vruchten kan gaan.

Op zijn rug heeft hij een **rugkam** die bestaat uit een reeks stekelige schubben die eindigen op zijn staart. En onder zijn kin zit de **keelwam**. Dat is een stuk vel wat vooral goed te zien is bij de mannetjes. Deze twee soorten versierselen, samen met de versierselen op zijn kop gebruikt de leguaan om te **communiceren** met andere leguanen.

### Wist je dat...?

Voor slimme kinderen die nog meer willen weten

Staat op onze website nog veel meer informatie, filmpjes en kleurplaten.

Of nog leuker; bezoek ons Marine Education Center bij Carmabi Piscadera!



Een leguaan heeft geen stembanden en kan dus niet praten. Maar door de kop met de keelwam op en neer te bewegen en zijn kam op te zetten kan hij bijvoorbeeld andere mannetjes waarschuwen dat ze op zijn terrein komen. Maar hiermee kunnen ze ook indruk maken op de vrouwtjes.





## Voortplanting

Als de leguanen ongeveer anderhalf jaar oud zijn, kunnen de leguanenvrouwtjes al **eieren leggen**. Ze paart met het mannetje en als ze klaar is om de eieren te leggen graaft ze een hol in de grond waarin ze haar eieren legt. Deze hollen kunnen soms wel een paar meter lang zijn en zo'n 50 centimeter diep. Soms graaft het vrouwtje ook wel eens zijgangen. Dat doet ze om andere leguanen of andere dieren voor de gek te houden.

Als het vrouwtje haar hol aan het graven is, graaft ze net zo lang door tot ze een plek heeft bereikt waar de **temperatuur en de vochtigheid** goed genoeg zijn, om de eieren uit te broeden. Ze legt de eieren in het hol en verlaat dan het nest. Soms bewaakt ze nog enkele dagen het nest tegen indringers. De hollen worden ook wel eens door andere dieren gebruikt om te schuilen tegen hitte.



De warmte en de vochtigheid van het hol en de aarde broeden de eieren uit. Daarom is het heel belangrijk dat deze twee elementen goed zijn.

Eilandpopulaties van groene leguanen leggen gemiddeld veel minder eieren dan leguanen op het vasteland. Op Curaçao legt een vrouwtje gemiddeld 17 eieren in het hol en gooit dan het hol weer dicht. De eieren hebben ongeveer **drie maanden** nodig om zich helemaal te ontwikkelen. Na die drie maanden komen de kleine leguanen uit het ei. Ze graven dan zelf een gang vanuit het hol naar boven toe. Als ze er eenmaal uit zijn gaan de kleine grasgroene leguanen zoeken naar de dichtstbijzijnde boom of struik waarin ze zich veilig kunnen **verschuilen**. Na enige tijd verdwijnen ze dan in de bomen en de planten om direct te eten van de voedzame bladeren, bloemen en vruchten.





### Gewoontes

Leguanen leven zowel op de **grond** als in **bomen**. Met hun scherpe klauwen kunnen ze zich overal aan optrekken. Het zijn fantastisch goede klimmers, die ook niet bang zijn om levensgevaarlijke sprongen te maken van de tak van de ene boom naar de tak van de andere.

Natuurlijk gaat dat af en toe mis, en dan hoor je een keiharde smak. Heel even blijft de leguaan dan zitten, om bij te komen van de schrik en binnen de kortste keren zit hij weer in een boom. Hoogtevrees kennen deze dieren dus absoluut niet.

De leguaan zit meestal in de toppen van bomen. Dat doet hij niet alleen om te zonnen, maar ook omdat hij zich daar het veiligst voelt.

Hij verstopt zich tussen de bladeren, waartussen hij met zijn groene **schutkleur** niet opvalt. Ze zijn dan praktisch onzichtbaar voor vijanden zoals katten en roofvogels. Ondertussen vult hij zijn buik met sappige bladeren.

Op sommige plekken op het eiland, zoals bij Shete Boka aan de noordkant, zijn de leguanen niet groen maar **donkergrijs**. Soms zelfs bijna zwart. Dat komt omdat deze dieren hun hele leven op de rotsen hebben doorgebracht en om zich zo goed mogelijk te beschermen tegen hun

vijanden een rotskleur hebben aangenomen. Je ziet ze dan ook bijna niet als je er langs loopt.

Een leguaan ziet er voor sommige mensen misschien afschrikwekkend en angstaanjagend uit, net een draak. Maar het dier is veel kleiner en zwakker dan bijvoorbeeld een kat of een hond.



**Natuurlijke vijanden** van de leguaan zijn roofvogels, krabben en slangen. Vooral jonge dieren vallen vaak ten prooi aan deze roofdieren.

Erg goed kan hij zich niet **verdedigen**, want het enige middel dat hij kan gebruiken is zijn staart. Als hij zich in het nauw gedrongen voelt of wordt aangevallen door een vijand, zwaait hij met zijn staart alsof het een zweep is. Hij kan zelfs een stuk van zijn staart af laten breken om de vijand in verwarring te brengen. In sommige gevallen groeit de staart zelfs weer terug!





Soms verdedigt het dier zich ook door te bijten. Vaak stelt zo'n beet niet veel voor omdat een leguaan maar kleine tandjes heeft. Maar mensen die zijn gebeten door een leguaan kijken wel drie keer uit voor zo'n dier hun weer te pakken kan nemen. Want een leguanenbeet in je vingers is toch echt geen pretje.

### Eetgewoonten

Zoals al eerder is verteld heeft een leguaan hele kleine tandjes in zijn bek. Met die tandjes maakt de leguaan gaatjes in het blad waarin het net heeft gehapt en maakt het zo een stuk makkelijker om het stuk blad weg te scheuren. Het stukje blad dat de leguaan heeft weggescheurd wordt door de dikke tong opgerold en dan doorgeslikt.

Leguanen zijn **herbivoren**. Dat wil zeggen, dat ze niets anders eten dan

**bladeren, bloemen en vruchten**. Ze lusten bijna alles, wat je wel zal merken als je een paar leguanen in de tuin hebt.

Zo zijn ze dol op de bloemen en vruchtjes van de shimaruku, zelfs als de vruchtjes nog groen zijn. Ook de karawara spañó vinden ze heel lekker en ook de bladeren en de mooie bloemen van de Franse Bloem vinden hun weg naar de maag van de leguaan.

### Wil je nog meer weten over de leguaan?

Probeer dan de onderstaande weetjes verder op te zoeken op internet.

- Op de Galapagoseilanden komen leguanen voor die zeewier en andere planten in de zee eten. Ze kunnen dus heel goed zwemmen!
- In veel gebieden op aarde komen leguanen voor. Midden-Amerika, Brazilië. Kan jij opzoeken waar precies?
- Plantenetters (geiten, paarden, leguanen), hebben een bolle buik. Vleeseters (leeuwen, hyena's) hebben een platte buik. Plantenetters hebben veel meer darmen in hun buik. Weet jij waarom? (tip: planten zijn moeilijker te verteren dan vlees)

Veel plezier met het opzoeken en lezen van meer informatie.

### Wist je dat...?

... er hele vreemde mensen bestaan?

**Sommige mensen denken dat ze sterker worden van het eten van leguanenvlees**

**Anderen denken dat ze er mannelijker van worden (misschien komt dat omdat een mannelijk leguaan 2 piemels heeft)**

**Er zijn ook mensen die denken dat als een vrouw een leguaan eet met eitjes in haar buik, de vrouw ook vrouwelijker gaat worden...**

**Het is niet alleen zelig om een leguaan te doden, maar ook een beetje dom.**

